

Úmrtí osob na nemoci oběhové soustavy

VERZE 2024-01.0

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Marek Lichter ¹ , Jiří Jarkovský ¹ , Petr Klika ¹ , Daniel Klimeš ¹ , Jan Mužík ¹ , Martin Komenda ¹ , Ladislav Dušek ¹ ¹ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Recenzenti:	
Datum vytvoření dokumentu:	10. 5. 2023
Datum schválení poradou vedení UZIS:	13. 6. 2023
Citace:	Lichter M., Jarkovský J., Klika P., Klimeš D., Mužík J., Komenda M., Dušek L. Úmrtí osob na nemoci oběhové soustavy. <i>Národní zdravotnický informační portál</i> [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2023. Dostupné z: https://www.nzip.cz/data/1665-nemoci-obehove-soustavy-umrti-otevrena-data . ISSN 2695-0340.
Datová sada dostupná na:	https://www.nzip.cz/data/1665-nemoci-obehove-soustavy-umrti-otevrena-data
Kontakt:	analyzy@uzis.cz

1 Popis datové sady

1.1 Primární cíl

Cílem datové sady je poskytnout možnost hodnocení četnosti úmrtí osob na nemoci oběhové soustavy od roku 1994 až do posledního uzavřeného roku. Uživatel může údaje stratifikovat dle charakteristik osob (kategorie věku při úmrtí, pohlaví, bydliště při úmrtí, příčina úmrtí) a času (rok) nebo dle jejich kombinací.

Zdrojová data jsou obecnou, neagregovanou, datovou sadu na úrovni jednotlivých primárních záznamů o zemřelých osobách.

1.2 Základní informace

Datová sada vzniká v souladu s národní metodikou tvorby otevřených dat a bude dostupná v jejich národním katalogu.

Jeden řádek souboru obsahuje informaci o počtu zemřelých osob (podle roku úmrtí, pohlaví, věkové kategorie, kraje, příčiny úmrtí na nemoc oběhové soustavy), jde o údaje z databáze zemřelých.

1.3 Interpretace a informační hodnota

Datová sada vychází z dat Českého statistického úřadu (ČSÚ) obsahujícího data o všech zemřelých osobách na území České republiky.

Základním cílem datové sady je poskytnout sumární údaje o počtu zemřelých počítané jako suma množství osob s danými charakteristikami. Suma počtu zemřelých osob ve věkových, pohlavních nebo geografických kategoriích nebo s danou vykázanou diagnózou vede na počet unikátních osob s danou vlastností v primární databázi.

1.4 Informační limity

Z důvodu ochrany osobních údajů fyzických osob je limitována úroveň detailu popisných charakteristik (geografická lokalizace do úrovně kraje, věk na věkové kategorie, diagnózy v kategoriích nemocí oběhové soustavy). Tento postup zabezpečuje konzistenci celkových sumarizací vykázané péče na úrovni celé ČR za rok. Jednotlivé řádky souboru jsou tudíž plně anonymizovány a nejsou žádným způsobem propojitelné, sada je využitelná pouze pro stratifikované sumarizace.

Za předpokladu použití stejných stratifikačních kategorií (včetně klasifikace MKN-10) jsou data porovnatelná i mezinárodně.

1.5 Příklady použití

Typickým příkladem využití dat je sumarizace počtu zemřelých a další rozbor za použití dostupných kategorizací, např.:

- Počet zemřelých na nemoci oběhové soustavy v Libereckém kraji.
- Vizualizace trendu podílu zemřelých osob na nemoci oběhové soustavy podle krajů v čase.
- V kombinaci s dalšími datovými zdroji o demografii ČR je možné vytvořit např. mapu počtu zemřelých osob podle bydliště pacientů vztaženou na 100 000 obyvatel dané věkové kategorie.

Příklad konkrétního výstupu: Uživatel hodnotí počet zemřelých na nemoci oběhové soustavy v Libereckém kraji, sleduje jejich vývoj v časové řadě a v mapovém výstupu porovnává kraje mezi sebou.

1.6 Ochrana osobních údajů a identity právnických osob

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

Pro odstranění rizika identifikace fyzických osob jsou data kompletně anonymizována a neobsahují žádné identifikátory umožňující propojení řádků mezi sebou, jednotlivé řádky souboru jsou tak zcela nezávislé a využitelné pouze pro sumarizace úmrtnostních charakteristik.

Ze stejného důvodu jsou datové údaje prezentovány pouze v ročním detailu a geografické údaje (bydliště pacienta) pouze do úrovně kraje.

1.7 Klíčová slova

databáze zemřelých, list o prohlídce zemřelého, LPZ, zemřelé osoby, nemoci oběhové soustavy, kardiovaskulární onemocnění

1.8 Klasifikace dle EuroVoc

Cardiovascular mortality

2 Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace
 - 1 x ročně za uzavřený kalendářní rok.
- Formát datové sady: csv
- Počet záznamů: 28 771
- Počet popisných atributů: 6
- Velikost: 807 kB
- Odborný garant: Marek Lichter

3 Zdroj dat

Zdrojem dat pro datovou sadu je databáze zemřelých vytvářená ve spolupráci ÚZIS a ČSÚ.

4 Agregace a transformace dat

Datová sada obsahuje agregovaná data. Použité transformace vybírají z data vykazání úmrtí pouze rok, kategorizují věk pacientů do věkových skupin a okresy trvalého bydliště v době úmrtí agregují na kraje. Vše s cílem ochrany osobních údajů a identity právnických osob.

5 Atributy datové sady

1. Rok

- Název parametru: rok_umrti
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: Rok úmrtí osoby
- Možné hodnoty: od roku 1994 do posledního uzavřeného roku

2. Pohlaví

- Název parametru: pohlavi
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: Pohlaví osoby
- Možné hodnoty:
 - 1 – muž
 - 2 – žena

3. Věková kategorie úmrtí pacienta

- Název parametru: vek_kategorie
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: Věk pacienta při úmrtí
- Možné hodnoty:
 - 1 – 0–19 let
 - 2 – 20–44 let
 - 3 – 45–64 let
 - 4 – 65–74 let
 - 5 – 75–84 let
 - 6 – 85+ let

4. Kraj bydliště pacienta

- Název parametru: kraj_bydliste
- Datový typ: varchar
- Popis parametru: Kraj bydliště pacienta v době úmrtí
- Možné hodnoty: viz číselník krajů (NUTS 3)

5. Prvotní příčina úmrtí

- Název parametru: pricina_umrti
- Datový typ: varchar
- Popis parametru: Choroba nebo trauma, která iniciovala řetězec chorobných stavů přímo vedoucích ke smrti
- Možné hodnoty podle MKN-10:
 - I00–I02 – Akutní revmatická horečka
 - I05–I09 – Chronické revmatické choroby srdeční
 - I10–I15 – Hypertenzní nemoci
 - I20–I25 – Ischemické nemoci srdeční
 - I26–I28 – Kardiopulmonální nemoc a nemoci plicního oběhu
 - I30–I52 – Jiné formy srdečního onemocnění
 - I60–I69 – Cévní nemoci mozku
 - I70–I79 – Nemoci tepen, tepének a vlásečnic
 - I80–I89 – Nemoci žil, mizních cév a mizních uzlin nezařazené jinde
 - I95–I99 – Jiná a neurčená onemocnění oběhové soustavy

6. Počet zemřelých

- Název parametru: pocet_zemrelych
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: Počet zemřelých osob podle kategorií třídění
- Možné hodnoty: libovolné celé číslo